

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/200/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117219435
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3117219435.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., A. XXX/XX, zastúpeného: JUDr. Erika Ranušová, advokátka so sídlom Dubnica nad Váhom, Moyzesova 1200/12, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o určení, že záložné právo neexistuje, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 21C/56/2017-49 zo dňa 09. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje .

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že záložné právo k spoluvlastníckemu podielu žalobcu vo veľkosti 1/8 a 2/8 na nehnuteľnostiach: rodinný dom s.č. XXX . postavený na pozemku parc. č. KNC 1187/1 a pozemky parc. č. KN-C 1187/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 266 m², parc. č. KN-C 1187/2 - záhrady o výmere 382 m², ktoré sa nachádzajú v k. ú. K., zapísané na Okresnom úrade Ilava, katastrálny odbor na LV č. 334, ktorého vklad povolila Správa katastra Ilava pod V 893/2010, neexistuje. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že dňa 11.11.2008 uzavreli zmluvu o úvere č. 3231638, ani to, aké povinnosti z tejto zmluvy pre zmluvné strany plynuli. Nebolo rovnako sporné, že žalobca sa zaviazal žalovanému zaplatiť celkovú čiastku 1 043,62 eur, a že doposiaľ z tejto čiastky zaplatil asi 700,- eur. Žalovaný v snahe doceliť zaplataenie celej dohodnutej čiastky prikročil k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, ktorý bol dočasne pozastavený tunajším súdom vydaným neodkladným opatrením v konaní sp. zn. 24Csp/99/2017 dňa 13.06.2017. Súčasťou zmluvy o úvere č. 3231638 bol vopred predtlačný text nazvaný ako "Plnomocenstvo". Je v ňom uvedené, že dlžník (žalobca) ako splnomocniteľ splnomocňuje advokáta vybraného zo zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou, konkrétne Mgr. Bruna Žlnaya, na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v mene dlžníka mohol uznať záväzok zo zmluvy o úvere, za účelom získania vykonateľného titulu pre exekúciu. Ďalej žalobca splnomocnil uvedeného advokáta, aby v jeho mene uzatvoril záložnú zmluvu, k nehnuteľnostiam, ktoré v čase vzniku záložnej zmluvy sú v jeho vlastníctve, alebo ktoré sú podľa katastrálneho portálu www.katasterportal.sk zapísané na listoch vlastníctva tvoriacich prílohu zmluvy o úvere, v prospech záložného veriteľa, žalovaného, za účelom zabezpečenia pohľadávok z úverovej zmluvy. Okrem iného žalobca splnomocnil advokáta vymáhaním splatnej pohľadávky splnomocniteľa na účet záložného veriteľa v prípade že dlžník splnomocniteľa

nebude plniť splatnú pohľadávku dobrovoľne. Podpis advokáta Mgr. Žlnaya na predmetnej listine nie je. Dňa 08.01.2010 bola uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva č. 07/2010-ZIL, medzi záložným veriteľom, žalovaným a záložcom, žalobcom, ktorého zastupoval Mgr. Bruno Žlnay. Účelom zmluvy bolo zabezpečenie všetkých pohľadávok záložného veriteľa, ktoré vznikli, resp. vzniknú zo zmluvy o úvere č. 3231638, konkrétne vrátenie istiny 531,10 eur, poplatku 512,51 eur, úrokov z omeškania 0,25 % denne z omeškaných platieb istiny, pokút a ďalších nákladov. Predmetom zálohu boli nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/8 a 2/8 k nehnuteľnostiam - rodinnému domu súp. č. 673 postavenému na pozemku parc. č. KN-C 1187/1 a k pozemkom parc. č. KN-C 1 187/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 266 m² parc. č. KN-C 1187/2 - záhrady o výmere 382 m², k ú. llava, zapísané na LV č. 334, ktorej vklad bol povolený pod V 893/2010.

3. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v konaní ide o žalobu podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku a nie o žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ Civilného sporového poriadku, ako sa nesprávne domnieva žalovaný. Uviedol, že § 137 písm. c/ CSP pripúšťa žalobu, smerujúcu k určeniu, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, za podmienky, že na takomto určení je naliehavý právny záujem, ktorý nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Právny záujem musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže dosiahnuť odstránenie právnej neistoty (spornosti) a ochranu práv a oprávnených záujmov práve určovacím návrhom. Ak návrh na určenie neslúži potrebám praktického života, netýka sa nejistej situácie, alebo ju nerieši, alebo ak má žaloba inú možnosť, ako odstrániť vzniknutú neistú situáciu právneho vzťahu účastníkov, nie je takáto žaloba spravidla účelná, a tým ani procesne prípustná. V niektorých prípadoch však možno žalobu na určenie požadovať za procesne prípustnú aj napriek existencii možnosti žalobcu domáhať sa ochrany svojich práv inak. Medzi iným ide o prípady, v ktorých je reálny predpoklad, že požadovaným súdnym určením sa predíde súdnym sporom v iných veciach. Podstatnou otázkou pre procesnú prípustnosť určovacieho návrhu je, či žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením odstránenie spornosti a ochranu svojich práva oprávnených záujmov, ktoré nemožno dosiahnuť iným právnym prostriedkom, a či sa požadovaným určením, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, dosiahne pevný základ pre právne vzťahy účastníkov sporu a predíde sa návrhu na plnenie. V rozhodovacej praxi súdov sa ustálil názor, že určovacia žaloba má miesto jednak tam, kde je pomocou nej možné eliminovať stav ohrozenia práva, či neistoty v právnom vzťahu, ak k zodpovedajúcemu výsledku nie je možné dospieť inak a tiež v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie, než iné právne prostriedky, vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu, prostredníctvom ktorej možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov strán sporu. V tomto prípade mal súd prvej inštancie za to, že je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, bez takéhoto určenia by žalovaný ako záložný veriteľ ďalej pokračoval vo výkone záložného práva na majetok žalobcu formou dobrovoľnej dražby, ktorá bola dočasne neodkladným opatrením súdu pozastavená. Podľa názoru súdu je nepochybne v záujme žalobcu odstránenie jeho právnej neistoty spočívajúcej v tom, že zo strany žalovaného existuje hrozba výkonu záložného práva na jeho majetok. Zároveň rozhodnutie súdu, ktorým by bolo vo veci vyhovené, je spôsobilou listinou k výmazu záložného práva z evidencie nehnuteľností.

4. Následne súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 37, §39, §22 ods. 2, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 42 katastrálneho zákona a zaoberal otázkou platnosti plnomocenstva, ktoré žalobca udelil advokátovi Mgr. Brunovi Žlnayovi. Vzhľadom na obsah a formu predmetného plnomocenstva, ako aj okolnosti uzavretia úverovej zmluvy, je potrebné prijať záver, že plnomocenstvo na zastupovanie udelené advokátovi Mgr. Brunovi Žlnayovi je neplatné z viacerých dôvodov, pričom sa jedná o absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu. V prvom rade je potrebné poukázať, že plnomocenstvo neobsahuje špecifikáciu nehnuteľností, ktoré majú byť predmetom zálohu. Formulácia, v zmysle ktorej mali byť predmetom zabezpečenia záväzku nehnuteľnosti, ktoré sú v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vo vlastníctve splnomocniteľa, alebo ktoré sú podľa katastrálneho portálu www.katasterportal.sk zapísané na listoch vlastníctva tvoriacich prílohu zmluvy o úvere, je neurčitá. Splnomocnenie na právny úkon o právach k nehnuteľnostiam, v danom prípade k záložnej zmluve, by mal kopírovať samotný predmet zmluvy, t.j. obsahom splnomocnenia by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľnosti, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu v súlade s ust. § 42 katastrálneho zákona. Podľa názoru súdu prvej inštancie mali byť nehnuteľnosti presne identifikované aspoň číslom listu vlastníctva, parcelným číslom, katastrálnym územím a podielom na to, aby bolo možné hovoriť o určitosti právneho úkonu a jeho zrozumiteľnosti. Neurčitý prejav vôle záložcu má za následok neplatnosť plnomocenstva. Súčasne je potrebné poukázať na to, že nie je možné jednoznačne vysloviť záver, že žalobca mal možnosť prejaviť

svoju slobodnú vôľu pri výbere advokáta s poukazom na § 20 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Údaje do predtlačenej formuláry zmluvy o úvere dopisoval obchodný zástupca veriteľa, pričom žalobca zmluvu len podpísal. Vyššie uvedené skutočnosti navodzujú dojem, že výber splnomocnenca bol v réžii žalovaného bez ohľadu na vôľu dlžníka, pričom nie je vylúčené, že tento výber označením advokáta v zmluve o úvere bol vykonaný bez vedomosti a prítomnosti žalobcu, prípadne v čase, keď už zmluvu sám podpísal. Za daných okolností nie je preukázaná skutočnosť, v akom rozsahu bola vypísaná dohoda o splnomocnení v čase jej podpisu žalobcom, t.j. či už bolo vypísané meno konajúceho zástupcu, a teda či splnomocniteľ vedel, kto bude konať v jeho veci. Z obsahu plnomocenstva vyplýva, že účelom jeho uzavretia je sledovanie návratnosti poskytnutého úveru veriteľovi, t.j. zástupca koná v záujme veriteľa, čo spochybňuje jeho konanie zároveň v záujme zastúpeného. Plnomocnenstvo bolo písané priamo v zmluve o úvere bez ďalšej prezentácie prípadného zmluvného vzťahu uzavretého medzi advokátom a klientom. Navyše advokát pri podpisovaní plnomocenstva nebol prítomný, čo vyplýva z toho, že úverovú zmluvu v časti plnomocenstva nepodpísal. Dohoda o splnomocnení je preto neplatným právnym úkonom pre rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka a pre nedostatok požadovaných náležitostí platného právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právny úkon urobený splnomocneným zástupcom na základe neplatného plnomocenstva robí aj zmluvu o zriadení záložného práva absolútne neplatnou. Vzhľadom na nerovnovážne dojednané práva a povinnosti v záložnej zmluve, trpí samotná zmluva neplatnosťou podľa § 39 Občianskeho zákonníka aj pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka. Záložná zmluva nerešpektuje vyváženosť medzi predmetom úverovej zmluvy, čo sa týka výšky úveru a jeho príslušenstva a predmetom záložnej zmluvy, ktorá sa vzhľadom na neurčitosť plnomocenstva môže týkať celého nehnuteľného majetku žalobcu v nepochybne ďaleko väčšej trhovej hodnote, než je výška plnenia žalobcu ako dlžníka z úverovej zmluvy. Nepomer medzi výškou zabezpečenej pohľadávky a hodnotou nehnuteľnosti možno považovať za rozpor s dobrými mravmi, ktorý spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva. Žalobca splnomocnenca vôbec nepoznal, nie je medzi nimi žiaden vzťah a možnosť výberu iného zástupcu mu vzhľadom na predmetnú predtlač daná nebola. Z toho navyše vyplýva nesporný vzťah medzi oprávneným a Mgr. Brunom Žlnayom. Vzhľadom na to, záujmy žalobcom zvoleného advokáta sú v rozpore so záujmami žalobcu ako dlžníka, z čoho vyplýva jednoznačný rozpor záujmov žalobcu a Mgr. Bruna Žlnaya. Tento fakt postačuje k tomu, aby tzv. plnomocnenstvo bolo považované za absolútne neplatný právny úkon, v dôsledku čoho je absolútne neplatným právnym úkonom aj zmluva o záložnom práve. Bolo možné preto konštatovať, že sporné záložné právo neexistuje, nakoľko vôbec nevzniklo. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého má právo na náhradu trov konania strana podľa pomeru jej úspechu vo veci, žalobca bol úspešný v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Podľa jeho názoru rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje zákonom požadované náležitosti rozsudku. Ďalej argumentoval, že v predmetnom konaní nebol daný naliehavý právny záujem na určení neexistencie záložného práva podľa § 137 písm. c/ CSP, pretože uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam, nie právnym vzťahom ako tomu bolo v prípade § 80 písm. c/ OSP. Civilný sporový poriadok vôbec nepripúšťa žalobu o určení neexistencie záložného práva, pretože neobsahuje slovné spojenie „právny vzťah“. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení nevyplýva ani z osobitného predpisu. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami podľa § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa § 137 písm. d/ CSP sa nepripúšťajú určovacie žaloby o určení právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného predpisu. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. Cdo/251/2015 zo dňa 16.03.2016, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/325/2016 zo dňa 14.06.2007 a Okresného súdu Bratislava II. sp.zn. 52C/135/2014 zo dňa 25.05.2016, Okresného súdu Levice sp.zn. 7C/681/2015 zo dňa 24.11.2017, v ktorých bola riešená otázka existencie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ OSP, resp. § 137 písm. c/ CSP. V prípade, že súd žalobe vyhovie, s konečnou platnosťou nebude vyriešený stav právnej neistoty medzi sporovými stranami. Definitívne vyriešiť otázku, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok možno len v konaní o žalobe na plnenie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nevytvorí pevný právny základ pre vzťah strán a bude iba predpokladom pre ďalšie žaloby na prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca môže podať množstvo určovacích žalôb napríklad o určení neplatnosti zmluvnej pokuty, o určení neplatnosti zmluvy o úvere, o určení neplatnosti rozhodcovskej doložky atď.. Žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo. Preventívny charakter

určovacej žaloby vychádza z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem vtedy, ak k porušeniu jeho práva nedošlo, ale jeho právo je neisté. Poukázal na to, že zabezpečená pohľadávka nezanikla, i na skutočnosť, že žalobca svoju vôľu uzavrieť zmluvu potvrdil svojím podpisom. Ak žalobca dodatočne usúdil, že zmluva je pre neho subjektívne nevýhodná, nezakladá to absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Nestotožnil sa s právnym názorom súdu prvého stupňa, že v prípade zmluvy o úvere by išlo o spotrebiteľskú zmluvu. Samotný žalobca, ako dlžník pri uzatváraní zmluvy o úvere deklaroval, že účelom uzatvorenia zmluvy je jeho zamestnanie, teda poskytnuté peňažné prostriedky spotreboval na výkon zamestnania, nie na súkromnú potrebu. Žalobca spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy neodôvodnil, nepodložil relevantnými dôkazmi, dôkazné bremeno spočíva pritom na jeho strane. Dôležité je, na aký účel bol úver poskytnutý, nie na aký účel žalobca finančné prostriedky skutočne použil. Bol to žalobca, ktorý inicioval uzavretie zmluvy, tento dobrovoľne vyznačil účel použitia finančných prostriedkov. Žalobca potom nie spotrebiteľom v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na obchodný charakter zmluvy o úvere. Je bezpredmetné skúmať, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti, nie je možné považovať ju za bez poplatku a bezúročnú. V prípade žalovaného treba akcentovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Ak dodávateľ konal v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že má postavenie spotrebiteľa (rozhodnutie ESD vo veci C-464/01).

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

8. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalovaného nariaďovať pojednávanie.

9. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Žalovaný v odvolaní namietol odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska obsahu odvolania však vyplýva, že žalovaný vidí tzv. inú vadu v nedostatku odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa stanoviska, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016 nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ vtedy účinného Občianskeho súdneho poriadku. Rozsudkom NS SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006 však bolo vyslovené, že vady konania vymedzené v § 237 písm. f/ a g/ OSP (dnes rozumej § 420 písm. e/ a f/ CSP), sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, zaručovaného v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Je faktom, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej

súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). I podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

15. Podstata uplatneného odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

16. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je pritom činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Odvolací súd preskúmal všetky odvolacie námietky žalovaného a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté závery vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zrozumiteľne a podrobne objasňuje (§ 220 ods. 2- 4 CSP) skutkový a právny základ rozhodnutia, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003). V tomto smere bola potom odvolacia námietka žalovaného nedôvodná.

18. Ani v odvolacom konaní neboli žalovaným tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

19. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza:

20. Žalovaný v odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci v otázke existencie naliehavého právneho záujmu na určení neexistencie záložného práva a nesprávne právne posúdenie veci v otázke platnosti zmluvy o úvere, ako aj záložnej zmluvy.

21. Podľa § 137 písm. c) CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

22. Uvedené zák. ustanovenie pripúšťa žalobu smerujúcu k určení, či tu právo je, alebo nie je, len za podmienky, že na takomto určení je naliehavý právny záujem. Právny záujem ako podmienka úspešnosti žaloby o určení musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže dosiahnuť odstránenie právnej neistoty (spornosti) a ochranu práv a oprávnených záujmov práve navrhovaným určením. Určovacia žaloba je spravidla prípustná v prípade spornosti v právnych vzťahoch evidovaných katastrom nehnuteľností. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca má na

určení neexistencie záložného práva naliehavý právny záujem, pretože takéto súdne rozhodnutie je podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Rozsudok súdu o neexistencii záložného práva je spôsobilou listinou na zápis v katastri nehnuteľností záznamom bez ďalšieho a túto listinu je povinný kataster akceptovať. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukazuje na rozhodnutia iných súdov SR, odvolací súd zdôrazňuje, že ide o rozhodnutia, týkajúce sa odlišného skutkového i procesného stavu, zaoberajúce sa otázkou naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu, resp. určení bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z., resp. z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto na ne neprihliadal. Taktiež nie je dôvodná argumentácia žalovaného, týkajúca sa procesnej prípustnosti žaloby o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti právneho úkonu - záložnej zmluvy) podľa § 137 písm. d/ CSP, pretože v súdnej veci o taký prípad nejde. Pre úplnosť odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR publikovaný pod č. 32/2011 a rozsudok Najvyššieho súdu SR publikovaný pod č. 3/2015 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že v prípade, ak má právna otázka, o ktorej má byť rozhodnuté na základe žaloby o určenie, povahu otázky predbežnej vo vzťahu k inej právnej otázke, nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, ak je možné priamo žalovať na určenie existencie alebo neexistencie samotného práva, tak ako to napokon urobil i žalobca v súdnej veci.

23. Súd prvého stupňa sa správne vysporiadal i s predbežnou otázkou neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že v texte zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami dňa 11.11.2008 a vyhotovenej formou predtlačky, je okrem iného uvedený text, z ktorého vyplýva, že dlžník, t.j. žalobca ako splnomocniteľ splnomocňuje advokáta vybraného zo zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou Mgr. Bruna Žlnayia okrem iného aby za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa uzatvoril v jeho mene záložnú zmluvu k nehnuteľnostiam, ktoré sú v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vo vlastníctve žalobcu. Takto formulované plnomocenstvo súd prvej inštancie správne posúdil ako neurčité v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, a teda neplatné. Splnomocnenie na právny úkon o právach k nehnuteľnostiam, v danom prípade k záložnej zmluve, by malo i podľa názoru odvolacieho súdu obsahovať totožný predmet ako zmluva, t.j. obsahom splnomocnenia by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľnosti, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu o zriadení záložného práva, s prihliadnutím i na ustanovenia katastrálneho zákona (viď napr. i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Sžo/58/2010 zo dňa 09.11.2010). Podľa predmetnej plnej moci žalobca splnomocnil uvedeného advokáta, aby v jeho mene uzatvoril záložnú zmluvu, k nehnuteľnostiam, ktoré v čase vzniku záložnej zmluvy sú v jeho vlastníctve, alebo ktoré sú podľa katastrálneho portálu www.katasterportal.sk zapísané na listoch vlastníctva tvoriacich prílohu zmluvy o úvere, v prospech záložného veriteľa (žalovaného), a teda v podstate ani splnomocnenec, ani splnomocniteľ v čase uzatvárania dohody o splnomocnení nevedeli, či a s akými konkrétnymi nehnuteľnosťami sa bude nakladať, teda ku ktorým má byť zriadená záložná zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa s týmto advokátom nikdy nestretol a ani ho tento advokát nikdy nekontaktoval a išlo o predtlaččenú formulárovú zmluvu, ktorú žalobcovi predložil žalovaný ako veriteľ, ktorú vypíňal jeho obchodný zástupca, nemožno ani vysloviť, že by žalobca prejavil slobodnú vôľu pri výbere advokáta, ktorý by hájil jeho záujmy, tak, ako to predpokladá zastúpenie na základe plnomocnenia podľa § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka. Záveru súdu prvej inštancie v predbežnej otázke o neplatnosti plnomocnenia, obsiahnutého v zmluve o úvere zo dňa 11.11.2008 a z toho vyplývajúcej neplatnosti záložnej zmluvy zo dňa 08.01.2010, niet potom čo vytknúť. Vzhľadom k tomu, že zmluva o zriadení záložného práva je neplatným právnym úkonom, bola žaloba v celom rozsahu opodstatnená. Na posúdenie veci pritom nemala vplyv otázka spotrebiteľského charakteru zmluvy o úvere, resp. zmluvy o zriadení záložného práva, uzavretej stranami, a preto sa odvolací súd odvolacími námietkami žalovaného v tomto smere nezaoberal.

24. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

25. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal nárok na ich náhradu žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu.

26. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).